

การพัฒนาชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาคาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1

Development of a Morality Training Camp Activity Package
Based on the Sufficiency Economy Philosophy for Students
in the Second Span of Grades at Phon Ngam Khok Withayakhan
School under the Office of Sakon Nakhon

Educational Service Area 1

ผู้วิจัย พระครูปริยัติสุวรรณรังษี (ชูศักดิ์ ภูวงษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) รองศาสตราจารย์พร มิกกลาง (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ การุณย์ลัญจกร

Researcher : Phra Khru Pariyat Suwannarangsee (Chusak Phuwongsa);

Thesis Advisors : (1) Assoc. Prof. Pachara Meeklang (2) Asst. Prof. Dr. Suthep Karoonlanjakorn

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักคุณธรรม ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จากการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านทักษะการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จากการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักคุณธรรม 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการดำเนินชีวิต ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_1/E_2 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 88.56/83.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ตามที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักคุณธรรมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้านทักษะการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรม ตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to develop and find efficiency of a morality training camp activity package based on the sufficiency economy philosophy by the judged 80/80 criterion for students in the second span of grades at Phon Ngam Khok Withayakhan School under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area 1, (2) to compare learning achievements of knowledge and understanding in morality principle among students in the second span of grades at Phon Ngam Khok Withayakhan School before and after their participation in morality training camp activity based on the sufficiency economy philosophy (3) to compare their learning achievements of making-a-living skill among them before and after their participation in the activity, and (4) to examine students' satisfaction with participation in the morality training camp activity based on the sufficiency economy philosophy.

The sample of this study was a group of 30 students of the 2nd span of grades at Phon Ngam Khok Withayakhan School purposively selected in the second semester of academic year 2009. This study was a quasi-experimental design of one-group pre-test post-test. The instruments used were (1) a package of morality training camp activity based on the sufficiency economy philosophy, (2) a test of learning achievement on knowledge and understanding in morality principle, (3) a test of learning achievement on skill of making a living based on the sufficiency economy, and (4) a questionnaire of satisfaction with participation in morality training camp activity based on the sufficiency economy. Statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, and t-test of dependent samples.

Results of study showed the following:

1. The efficiency of morality training camp activity package based on the sufficiency economy philosophy was 89.56/83.77 which was higher than the judged 80/80 criterion.

2. The learning achievement of students concerning knowledge and understanding in morality principle based on the sufficiency economy philosophy after the treatment was higher than that before the treatment significantly at the .01 level.

3. The learning achievement of students concerning skill of making a living through morality principle after the treatment was higher than that before the treatment at the .01 level of significance.

4. Students' satisfaction with their participation in morality training camp activity based on the sufficiency economy was at the highest level.

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคล มีสิทธิเสมอภาคกันในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐจะต้องจัดให้ อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัด การศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของ องค์การปกครองท้องถิ่นและชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 1) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการ เรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดย การถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทาง วัฒนธรรม การสร้าง สรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม แห่งการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการ เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และการจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการ เรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อเป็นกลไกการพัฒนาคน อย่างเหมาะสมทั้งทางด้านจิตใจ สังคม สติปัญญา สุขภาพพลานามัยและการประกอบอาชีพ เพื่อให้ประชากร ในชาติมีนิสัยรักการพัฒนาตนเอง มีหลักศาสนาเป็น ครอบครองชีวิต มีจิตสำนึกในความเป็นไทยดำรงชีวิตใน สังคมได้อย่างสันติสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 3-4)

โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งที่มีส่วนในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้เป็น “ทรัพยากรมนุษย์” ที่มีคุณธรรม ตามความต้องการของสังคม ฉะนั้นการสอนและการอบรม ให้ความรู้ เพื่อให้เด็กเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติมีคุณธรรม จริยธรรม จึงเป็นหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนต้อง ส่งเสริมให้มีขึ้นในรูปแบบที่หลากหลาย นอกเหนือจาก การเรียนการสอนในห้องเรียน เช่นการจัดโครงการ หรือ กิจกรรมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกายและจิตใจเพียงพร้อม ด้วยคุณธรรมจริยธรรม เป็นคนดีของสังคมอันจะเป็นกำลังสำคัญในการที่จะพัฒนา ประเทศชาติสืบไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 3-4)

กิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มุ่ง พัฒนานักเรียนในด้านคุณธรรม ที่เกิดจากการเรียนรู้ นอกห้องเรียน ผ่านกิจกรรมหลากหลาย เพื่อให้นักเรียน ฝึกการปฏิบัติ ร่วมกันคิด ร่วมกัน ปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม ที่กระทำร่วมกันภายในกลุ่ม จะก่อให้เกิดการประสาน

สัมพันธ์ในกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรม รู้จักช่วยเหลือกัน โดยทุกกิจกรรมที่จัดในค่ายฝึกคุณธรรม จะแฝงด้วย หลักธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา เช่น ไตรสิกขา 3 ศีล สมาธิ ปัญญา อธิฐานธรรม 4 ปัญญา สัจจะ จาคะ อุปสมะ อิทธิบาท 4 ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ขรรวาสธรรม 4 สัจจะ ทมะ ขันติ จาคะ ซึ่งกิจกรรม ส่วนใหญ่อาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาทั้งสิ้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 25)

ในแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็น ปรัชญานำทาง ซึ่งเน้นการพัฒนาที่ยึดมั่นในทางสาย กลาง ความพอเพียง ความเหตุมีผลในการดำเนินชีวิต และการสร้างภูมิคุ้มกันในตัว “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็น ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราช ดำรัสชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาว ไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติการณ์ ทางเศรษฐกิจของประเทศ ทรงเน้นย้ำ หาแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นปัญหาทางเศรษฐกิจ และสามารถดำรงชีวิต อยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2547 : 36)

การที่รัฐบาลมีแนวคิดให้นำปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ เนื่องมาจากวิกฤติ ทางเศรษฐกิจที่ เกิดขึ้นในปี พุทธศักราช 2540 ทำให้ประชาชนชาวไทย ทุกภาคส่วน ตระหนักถึงความอ่อนแอของพื้นฐานทาง เศรษฐกิจของประเทศ จึงต้องนำเรื่อง “เศรษฐกิจ พอเพียง” ซึ่งเป็นปรัชญาที่ทำให้เห็นแนวทางการ ดำรงชีวิต และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้ง ด้านการพัฒนา และบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทาง สายกลาง โดยเฉพาะด้านของการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบ ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการได้รับผลกระทบ ไต ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและ ภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำหลักวิชาต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และ ขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานทางจิตใจของ คนในชาติ โดยเฉพาะเด็กนักเรียนที่เป็นกำลังสำคัญของ ชาติในอนาคตให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วย ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้เกิดความสมดุล และความพร้อมต่อการรองรับ

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2547 : 5-7) นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสอีกว่า “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกต้องรองรับ บ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็มและลืมเสาเข็มไปด้วยซ้ำ” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2548 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้น้อมเกล้าฯ ถวาย “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน และทำแผนปฏิบัติการทุกระดับ โดยยึดทางสายกลางที่อยู่บนพื้นฐานของความสมดุล ความพอดี ความมีเหตุผล เป็นแนวทางในการพัฒนาทุกมิติอย่างเป็นองค์รวมโดยมี “คน” เป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เกิด “การพัฒนาอย่างยั่งยืน และความอยู่ดีมีสุขของคนไทย” และเป็นการพัฒนาอย่างมี “ดุลยภาพ” ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คนในสังคมมีความสุข สามารถพึ่งตนเองก้าวหน้าทันโลกปัจจุบัน (มูลนิธิชัยพัฒนา. 2548 : 9)

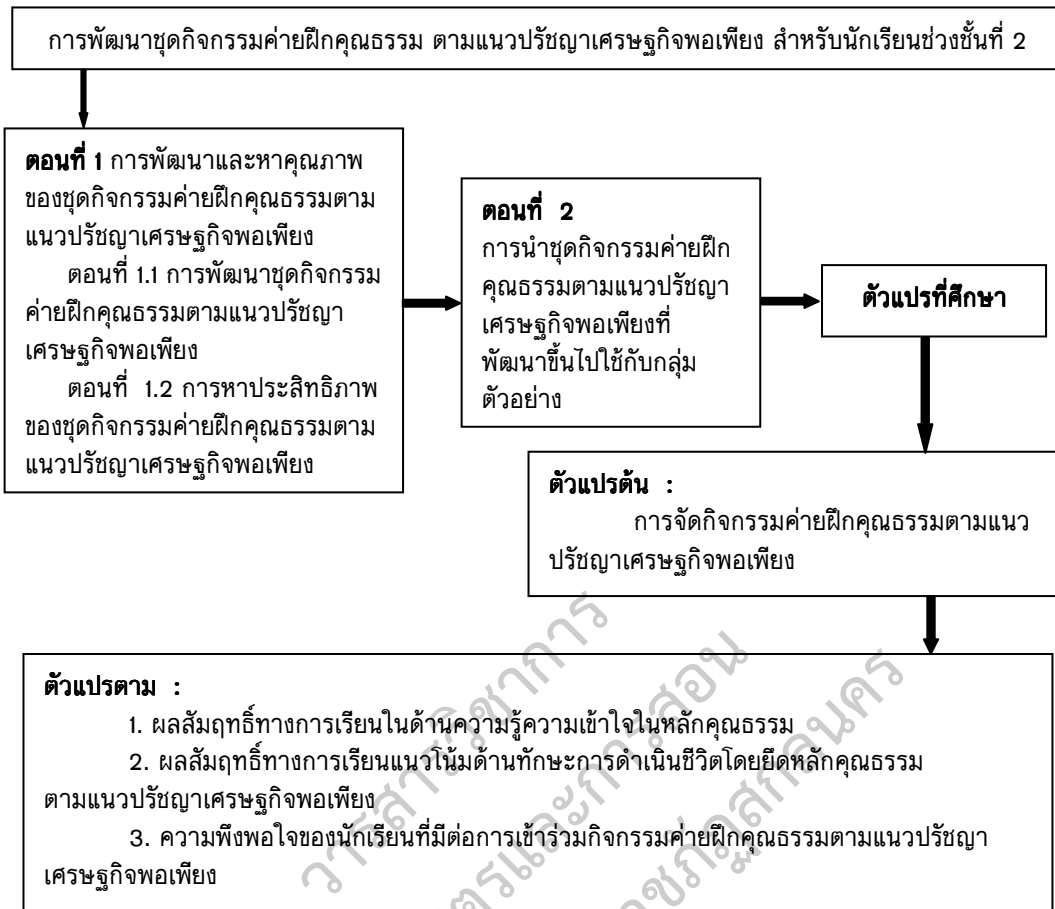
การจัดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนโพธิ์งามโคกวิทยาการ ที่ผู้วิจัยเป็นผู้จัดกิจกรรมขึ้นนั้น เกิดจากผู้วิจัย เป็นผู้สอนศีลธรรม ในปีการศึกษา 2551 ที่ผ่านมาปรากฏว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งเป็นวัยที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยรุ่น และจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในหลาย ๆ เรื่อง เช่น มีความก้าวร้าว ไม่เชื่อฟังครูสอน สบบุหรี ใช้โทรศัพท์ มือถือไปในทางที่ไม่เป็นประโยชน์ ใช้เงินในทางที่ไม่ถูกต้องและไม่จำเป็น โดยผู้วิจัยได้สอบถาม สัมภาษณ์ จากผู้ปกครอง ครูในโรงเรียนโพธิ์งามโคกวิทยาการ และผู้วิจัยประสบด้วย

ตนเอง ผู้วิจัยซึ่งเป็นบรรพชิตและมีส่วนในการให้ความรู้แก่เยาวชนในสังคมจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนโพธิ์งามโคกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1 เพื่อพัฒนาเยาวชน ของชาติให้เป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนในอนาคตต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนโพธิ์งามโคกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักคุณธรรม ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จากการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนโพธิ์งามโคกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านทักษะการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จากการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนโพธิ์งามโคกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนโพธิ์งามโคกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1 ที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนโพ้นงามโคกวิทยาคาร ตำบลบ้านแป้น อำเภอโพ้นนาแก้ว จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 67 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนโพ้นงามโคกวิทยาคาร ตำบลบ้านแป้น อำเภอโพ้นนาแก้ว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 ชั้นละ 10 คน แยกเพศหญิง ชาย กลุ่มละเท่า ๆ กัน รวมจำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีดังนี้ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักคุณธรรม 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านทักษะการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ

การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ และนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นการเทียบความถี่หรือจำนวนที่ต้องการ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นการคำนวณหาค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบ
 - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นสูตรที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนสอนและหลังสอน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

- 2.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (IOC)
- 2.2 หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบเป็นรายข้อ
- 2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบจากสูตร
- 2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
- 2.5 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ กระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

- 3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักคุณธรรม ก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยการทดสอบค่าที (t-test ชนิด Dependent Samples)

- 3.2 ทดสอบความแตกต่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน ด้านทักษะการดำเนินชีวิต ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย สรุปผลการพัฒนาชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_1/E_2 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 88.56/83.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ตามที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักคุณธรรม ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้านทักษะการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ครูผู้สอนต้องปฐมนิเทศนักเรียนก่อนเรียน เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างข้อตกลงเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

- 1.2 ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อม สื่อต่าง ๆ ควรมีหลากหลาย และจัดหา ติดต่อแหล่งเรียนรู้ และผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมให้พร้อม เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

- 1.3 ครูผู้สอนต้องชี้แนะ พยายามโยงกิจกรรมที่เกิดขึ้นให้ดำเนินเรื่องต่อเนื่องกันและพยายามให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่มเพื่อผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้เต็มที่

- 1.4 การบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพ ครูผู้สอนควรบันทึกเหตุการณ์อย่างละเอียดและใช้เวลามากกว่านี้ เพราะต้องมีการสังเกตผลของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปวิเคราะห์เชิงคุณภาพและการสะท้อนผลการสอน

- 1.5 เวลาที่ใช้จัดกิจกรรม ครูผู้สอนอาจยืดหยุ่นตามความเหมาะสม

- 1.6 การใช้คำถามนำ ควรตั้งคำถามให้ชัดเจน เพื่อกระตุ้นให้ไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมได้ตรงประเด็น นักเรียนบางคนอาจไม่เข้าใจคำถาม ครูต้องคอยแนะนำและอธิบายเพิ่มเติมจนเข้าใจและคำตอบที่ได้รับเป็นแนวเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาในลักษณะการจัดกิจกรรมค่ายฝึกคุณธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับเนื้อหาอื่น ในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วย

- 2.2 ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมค่ายฝึกอื่น ๆ เช่นค่ายฝึกความสามารถในการคิดเพื่อแก้ปัญหาความสามารถในการคิด เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมประเภทอื่น ๆ สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในระดับชั้นต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับสูงขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษา. กรอบความคิดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัย และความเป็นประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.
- _____. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.
- คณิศร์กิติ์ คำแถม. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- นิภา ศรีโพธิ์โรจน์. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- _____. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริสาส์น, 2545.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. เศรษฐกิจพอเพียง : ทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ตามรอยพระยุคลบาท. กรุงเทพฯ : มูลนิธิชัยพัฒนา, 2548.
- ล้วน และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2547.
- _____. เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2547.
- _____. กรณีศึกษาชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2548.
- _____. การสร้างขบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2548.
- _____. นานาคำถามเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2548.
- _____. สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaicai.com/articles/plan9.html> (5 กรกฎาคม 2551)